FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (tredje avdelningen)
den 11 juli 2005 *

I mål T-294/04,

Internationaler Hilfsfonds eV, Rosbach (Tyskland), företrädd av advokaten H. Kaltenecker,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av M.-J. Jonczy och S. Fries, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en begäran om ersättning för den skada som påstås ha uppkommit i form av advokatkostnader som sökanden haft vid tre förfaranden inför Europeiska ombudsmannen,

* Rättegångsspråk: tyska.

meddelar

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT
(tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden M. Jaeger samt domarna J. Azizi och E. Cremona,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Tillämpliga bestämmelser

1 I artikel 288 andra stycket EG anges följande:

"Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar skall gemenskapen ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar."

2 Enligt artikel 21 andra stycket EG kan varje unionsmedborgare vända sig till den enligt artikel 195 EG tillsatta Europeiska ombudsmannen.

3 I artikel 195.1 EG anges följande:

"Europaparlamentet skall utse en ombudsman med befogenhet att från varje unionsmedborgare eller varje annan fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om missförhållanden i gemenskapsinstitutionernas eller gemenskapsorganens verksamhet, med undantag för domstolen och förstainstansrätten då dessa utövar sina domstolsfunktioner.

Ombudsmannen skall inom ramen för sitt uppdrag företa de undersökningar som han finner berättigade, antingen på eget initiativ eller på grundval av de klagomål som framförs till honom direkt eller genom en ledamot av Europaparlamentet; detta gäller dock inte om de påstådda förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande. Om ombudsmannen konstaterar att ett missförhållande har förekommit, skall han hänskjuta frågan till den berörda institutionen som skall ha en frist på tre månader för att delge honom sina synpunkter. Ombudsmannen skall därefter lämna en rapport till Europaparlamentet och den berörda institutionen. Den klagande skall underrättas om resultatet av dessa undersökningar.

Ombudsmannen skall förelägga Europaparlamentet en årlig rapport om resultatet av sina undersökningar."

4 Den 9 mars 1994 antog parlamentet i enlighet med artikel 195.4 EG beslut 94/262/EKSG, EG, Euratom om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning (EGT L 113, s. 15; svensk specialutgåva, område 1, volym 3, s. 133).

5 Enligt artikel 2.6 i beslut 94/262 skall klagomål som inges till ombudsmannen inte påverka tidsfrister för överklaganden i administrativa förfaranden eller domstolsförfaranden. Av artikel 2.7 i beslut 94/262 framgår att när ombudsmannen måste avvisa ett klagomål eller avbryta sin undersökning på grund av pågående eller avslutade rättsliga åtgärder rörande omständigheter som tagits upp i ett klagomål skall resultatet av de undersökningar som redan är gjorda arkiveras utan ytterligare åtgärder.

Bakgrund

6 Sökanden är en icke-statlig organisation som har bildats enligt tysk rätt och som bistår flyktingar och offer för krig och katastrofer. Mellan åren 1993 och 1997 inlämnade den sex ansökningar om samfinansiering av åtgärder till kommissionen.

7 Vid prövningen av de första ansökningarna ansåg kommissionen att sökanden inte var berättigad till de stöd som beviljas icke-statliga organisationer, eftersom den inte uppfyllde de allmänna villkoren för samfinansiering av projekt. Sökanden underrättades om detta i en skrivelse av den 12 oktober 1993. Kommissionen förklarade, genom skrivelse av den 29 juli 1996, de huvudsakliga skälen till att den funnit att sökanden inte kunde anses vara en stödberättigad icke-statlig organisation.

8 Den 5 december 1996 inlämnade sökanden ett nytt projekt till kommissionen. En ändrad version av detta projekt inlämnades till kommissionen genom en ny ansökan i september 1997. Kommissionen tog inte ställning till dessa nya ansökningar om samfinansiering, eftersom den ansåg att beslutet av den 12 oktober 1993 att sökanden inte var stödberättigad fortfarande gällde.

9 Sökanden framförde då tre klagomål till ombudsmannen, det första år 1998 och de andra två år 2000. Dessa klagomål rörde huvudsakligen två omständigheter, nämligen sökandens tillgång till handlingarna i ärendet och huruvida kommissionen hade prövat sökandens ansökningar på ett formellt riktigt sätt.

10 Vad gäller tillgången till handlingarna i ärendet fann ombudsmannen, i ett beslut av den 30 november 2001, att den förteckning över handlingar som kommissionen erbjöd sökanden att få tillgång till inte var fullständig. Vidare fann han att kommissionen hade innehållit vissa handlingar utan anledning och att kommissionens inställning följaktligen kunde utgöra ett administrativt missförhållande. Ombudsmannen föreslog att kommissionen skulle tillåta lämplig tillgång till handlingarna i ärendet. Sökanden fick tillgång till handlingarna i ärendet i kommissionens lokaler den 26 oktober 2001. Ombudsmannen konstaterade dessutom att det förelåg ett administrativt missförhållande bestående i att sökanden aldrig getts möjlighet att yttra sig formellt avseende de uppgifter som kommissionen erhållit från tredje man och som legat till grund för ett beslut som gick sökanden emot.

11 Vad gäller frågan huruvida sökandens ansökningar prövats på ett formellt riktigt sätt fann ombudsmannen genom ett annat beslut, som också fattades den 30 november 2001, angående kommissionens beaktande av vissa uppgifter från tredje man, att en sådan prövning inte hade gjorts. I sitt beslut av den 11 juli 2000 kritiserade ombudsmannen dessutom kommissionen för att ha dröjt för länge med att skriftligen ange skälen till att den år 1993 fann att sökanden inte var stödberättigad. Vad slutligen gäller den omständigheten att kommissionen inte hade fattat något formellt beslut avseende de ansökningar som sökanden inlämnat i december 1996 och i september 1997, rekommenderade ombudsmannen i sitt beslut av den 19 juli 2001 kommissionen att ta ställning till dessa ansökningar före den 31 oktober 2001.

12 För att följa ombudsmannens rekommendation skickade kommissionen en skrivelse daterad den 16 oktober 2001 i vilken de två projekt som hade inlämnats i december 1996 och i september 1997 avslogs på grund av att sökanden inte var berättigad till samfinansiering.

13 Sökanden väckte, genom ansökan som inkom den 15 december 2001, talan riktad mot skrivelsen av den 16 oktober 2001. Genom dom av den 18 september 2003 i mål T-321/01, Internationaler Hilfsfonds mot kommissionen (REG 2003, s. II-3225), ogiltigförklarade förstainstansrätten kommissionens beslut av den 16 oktober 2001 att avslå sökandens ansökningar om samfinansiering från december 1996 och september 1997 och förpliktade svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Sökanden hade även i sin talan yrkat ersättning av svaranden för de kostnader som uppkommit under förfarandet inför ombudsmannen. Förstainstansrätten fastslog i sin dom att de kostnader som härrör från förfarandena inför ombudsmannen inte kan anses vara nödvändiga kostnader i den mening som avses i artikel 91 b i förstainstansrättens rättegångsregler och följaktligen inte är ersättningsgilla.

Förfarandet och parternas argument

15 Sökanden har, genom ansökan som inkom den 23 juli 2004, väckt förevarande talan.

16 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— förplikta svaranden att till sökanden utbetala ett belopp på 54 037 euro i ersättning för den uppkomna materiella skadan, och

— förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

17 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa och/eller ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

18 Enligt artikel 111 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten fatta ett motiverat beslut utan ytterligare behandling om det är uppenbart att rätten saknar behörighet att pröva viss sak eller att talan inte kan tas upp till prövning eller att talan helt saknar rättslig grund.

19 Förstainstansrätten anser att handlingarna i förevarande mål innehåller tillräckligt med upplysningar för att den skall kunna avgöra målet utan ytterligare behandling.

Huruvida talan kan upptas till sakprövning

Parternas argument

20 Svaranden har gjort gällande att det enligt fast rättspraxis är viktigt att, för att uppfylla kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna, en ansökan om ersättning för

skada som har vållats av en gemenskapsinstitution, där ansökan grundas på gemenskapens utomobligatoriska skadeståndsansvar, innehåller uppgifter som gör det möjligt att fastställa vilket handlande sökanden lägger institutionen till last och skälen till att han anser att det finns ett orsakssamband mellan detta handlande och den skada som han påstår sig ha lidit samt arten och omfattningen av denna skada (förstainstansrättens dom av den 10 februari 2004 i målen T-215/01, T-220/01 och T-221/01, Calberson GE mot kommissionen, REG 2004, s. I-587, punkt 176).

21 Svaranden har hävdat att den inte ens efter att ha läst ansökan flera gånger har kunnat fastställa vilket handlande som läggs den till last. Den har tillagt att den centrala plats som sökanden ger ombudsmannens beslut och den omständigheten att sökanden har gjort stora utdrag ur dessa gör att det finns anledning att anta att den i vilket fall som helst anser att det handlande av svaranden som de avsåg var olagligt. Svaranden har dragit slutsatsen att det inte kan vara dess uppgift att reda ut de olika anklagelserna för att finna vilka som är relevanta för att fastställa ett olagligt handlande från dess sida som kan medföra skadeståndsansvar för gemenskapen.

22 Sökanden anser att ansökan uppfyller kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.

Förstainstansrättens bedömning

23 Enligt artikel 21 första stycket i domstolens stadga, som enligt artikel 53 första stycket i samma stadga och artikel 44.1 c i rättegångsreglerna skall tillämpas på förfarandet vid förstainstansrätten, skall en ansökan innehålla uppgifter om tvisteföremålet samt en kortfattad framställning av grunderna för talan. Dessa uppgifter skall vara tillräckligt klara och precisa för att svaranden skall kunna förbereda sitt försvar och förstainstansrätten skall kunna pröva talan, i före-

kommande fall utan att ha tillgång till andra uppgifter. För att garantera rättssäkerheten och en god rättsskipning krävs, för att en talan skall kunna tas upp till sakprövning, att de väsentligaste faktiska och rättsliga omständigheter som talan grundas på åtminstone kortfattat men på ett sammanhängande och begripligt sätt framgår av innehållet i själva ansökan (förstainstansrättens beslut av den 28 april 1993 i mål T-85/92, De Hoe mot kommissionen, REG 1993, s. II-523, punkt 20, och förstainstansrättens dom av den 29 januari 1998 i mål T-113/96, Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, REG 1998, s. II-125, punkt 29).

24 För att en ansökan om ersättning för skada som har vållats av en gemenskapsinstitution skall uppfylla dessa krav måste den innehålla uppgifter som gör det möjligt att fastslå vilket handlande sökanden lägger institutionen till last och skälen till att han anser att det finns ett orsakssamband mellan detta handlande och den skada som han påstår sig ha lidit, samt arten och omfattningen av denna skada (domen i det ovan i punkt 23 nämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, punkt 30).

25 I förevarande fall noterar förstainstansrätten inledningsvis att sökandens inlagor är vaga. Det råder dock inget tvivel om att talan avser fastställelse av gemenskapens utomobligatoriska skadeståndsansvar för att sökanden skall erhålla ersättning för den påstådda skadan, det vill säga de advokatkostnader som sökanden har haft under de tre förfarandena inför ombudsmannen.

26 Därefter påpekar förstainstansrätten att talan även gör det möjligt att fastställa två kategorier av påstått felaktiga ageranden av svaranden som enligt sökanden har förorsakat skadan, nämligen de som ombudsmannen kritiserade och den som förstainstansrätten fann olaglig i domen i det ovan i punkt 13 nämnda målet Internationaler Hilfsfonds mot kommissionen. Den första kategorin av handlande i fråga omfattar närmare bestämt den omständigheten att den förteckning över handlingar som svaranden erbjöd sökanden att få tillgång till inte var fullständig, att sökanden inte hade getts möjlighet att yttra sig formellt avseende de uppgifter som svaranden hade erhållit från tredje man och den omständigheten att svaranden hade dröjt för länge med att, såsom skedde genom skrivelse av den 29 juli 1996, förklara

de huvudsakliga skälen till att den år 1993 hade funnit att sökanden inte var stödberättigad. Den andra kategorin avser underlåtenheten att ompröva sökandens rätt till stöd inom ramen för dess ansökningar om samfinansiering som inkommit under åren 1996 och 1997. Förstainstansrätten konstaterar dessutom att kommissionen har framlagt ett försvar beträffande var och en av dessa kategorier av påstådda fel.

27 Därtill kommer att sökanden uttryckligen har uppgivit att det finns ett direkt orsakssamband mellan den åberopade skadan och de olika felaktiga ageranden som läggs kommissionen till last. Sökanden har uppgivit att den, i avsaknad av nödvändiga juridiska kunskaper och med tanke på svarandens föga samarbetsvilliga, och ibland rentav obstruerande, handlande sett sig tvungen att anlita en advokat för att slutföra klagomålsförfarandet inför ombudsmannen och för att försäkra sig om ett svar från svaranden på de många ansökningar som den hade gjort upprepade gånger under de föregående åren.

28 Talan gör det slutligen även möjligt att fastställa omfattningen av den skada som påstås ha uppkommit genom det handlande som lagts svaranden till last. I det avseendet har sökanden uppgivit att de advokatkostnader som den har haft under förfarandet inför ombudsmannen uppgår till totalt 54 037 euro.

29 Av det ovan anförda framgår att talan uppfyller de krav på klarhet och precision som uppställs i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.

30 Svarandens invändning om rättegångshinder skall följaktligen ogillas.

Prövning i sak

Parternas argument

31 Sökanden har framhållit att den av denna talan förväntar sig ett principbeslut om möjligheten att genom en skadeståndstalan erhålla ersättning för advokatkostnader som lagligen uppkommit under ett klagomålsförfarande inför ombudsmannen.

32 Sökanden har erinrat om att en talan om skadestånd skall avse ersättning för en skada som följer av rättsakter, underlåtenhet att anta sådana rättsakter eller rättsstridigt handlande av gemenskapsinstitutionerna. I förevarande fall var det fråga om allvarlig försumlighet, som bestod i att rättsakter inte hade antagits, och olagligt handlande, såsom att sökanden inte hade hörts, att en felaktig förteckning över handlingar hade upprättats, att man inte hade beaktat ett granskningsförfarande, falska påståenden om fusk eller felaktig bedömning av sökandens situation och av dess rätt till samfinansiering av åtgärder som vidtagits av de icke-statliga organisationerna. Dessa olagliga ageranden av svaranden strider enligt sökanden mot ett flertal principer om god förvaltningssed, vilka skall anses som lämpliga skyddsnormer i den mening som avses i artikel 288 andra stycket EG.

33 Sökanden har hävdat att om svarandens olagliga handlande inte hade förekommit, hade den inte haft anledning att inleda de olika klagomålsförfaranden som den nu var tvungen att genomföra med hjälp av en advokatbyrå, och då hade uppkomsten av skadan, det vill säga betalningen av arvodena, undvikits. På så sätt anser den att ett orsakssamband mellan svarandens felaktiga ageranden och uppkomsten av skadan är bestyrkt.

34 Sökanden har vidhållit att skadeståndstalan är självständig och att den har rätt att väcka talan om utomobligatoriskt ansvar på grundval av förfarandet inför ombudsmannen. Den har slutligen hävdat att svarandens felaktiga handlande var fortlöpande och följaktligen kan grunda en skadeståndstalan, eftersom tidsfristen på fem år ännu inte har löpt ut.

35 Svaranden har hävdat att talan är uppenbart ogrundad.

36 Svaranden har för det första påpekat att advokatkostnader för förfaranden inför ombudsmannen aldrig är ersättningsgilla. I motsats till förfaranden vid gemenskapsdomstolarna är förfarandet inför ombudsmannen utformat så att man inte behöver företrädas av en advokat. Följaktligen medför det faktum att medborgaren fritt kan välja att låta sig företrädas av en advokat inom ramen för förfaranden inför ombudsmannen att den personligen måste stå för kostnaderna. Enligt svaranden medför just avsaknaden av detta fria val i förfaranden vid gemenskapsdomstolarna, där närvaro av en advokat är obligatorisk, att domstolsförfarandet nödvändiggör ett beslut om rättegångskostnader som inbegriper advokatkostnader.

37 Svaranden har tillagt att även om sökanden kan välja att endast vända sig till ombudsmannen eller, i varje fall, välja att vända sig till denne innan den väcker talan vid förstainstansrätten, kan den emellertid inte utan vidare ge upphov till kostnader som, eftersom de varken är obligatoriska eller nödvändiga, inte kan läggas svaranden till last.

38 Svaranden har för det andra gjort gällande att sökanden inte har visat att de villkor som ger rätt till ersättning var uppfyllda i förevarande fall.

39 När det gäller de två första villkoren, det vill säga förekomsten av en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge rättigheter åt enskilda, har svaranden gjort gällande att sökanden anser att det räcker att hänvisa till ombudsmannens beslut. Men ombudsmannens beslut är underställda särskilda villkor, som inte motsvarar dem som skall vara uppfyllda för att en rätt till ersättning skall kunna fastställas. En kritisk anmärkning eller ett fastställande av missbruk av ombudsmannen kan inte utan vidare likställas med en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel, såsom principen om god förvaltningssed. Ombudsmannens beslut är således inte bindande för förstainstansrätten och fritar den inte från dess skyldighet att undersöka om de ifrågavarande villkoren är uppfyllda. Detta synsätt bekräftas genom beslutet av förstainstansrättens ordförande av den 15 oktober 2004 i mål T-193/04 R, Tillack mot kommissionen (REG 2004, s. II-35750), punkt 60.

40 Vad gäller det tredje villkoret, det vill säga förekomsten av ett orsakssamband mellan det felaktiga agerandet och den påstådda skadan, har svaranden påpekat att sökanden har nöjt sig med att hävda att det föreligger ett direkt orsakssamband. Den har tillagt att det inte ankommer på svaranden att visa att villkoren är uppfyllda och att talan bör ogillas som uppenbart ogrundad, eftersom sökanden inte har uppfyllt sin skyldighet i detta avseende.

41 Svaranden har i andra hand anfört att ombudsmannen har koncentrerat sina anmärkningar till tre punkter, nämligen de omständigheter under vilka 1993 års beslut om att sökanden inte var stödberättigad hade fattats, tillgången till handlingarna och de ansökningar som sökanden ingett år 1996 och år 1997, som kommissionen inte hade tagit ställning till.

42 Vad gäller de omständigheter under vilka 1993 års beslut om att sökanden inte var stödberättigad hade fattats, har svaranden erinrat om att en talan mot gemenskapen om utomobligatoriskt skadeståndsansvar enligt artikel 46 i domstolens stadga preskriberas fem år efter den händelse som föranleder skadeståndstalan. Eftersom

sökanden inte har väckt talan inom fem år efter antagandet av beslutet och inte har gjort gällande sin påstådda skada hos den behöriga institutionen, är en eventuell rätt till skadestånd preskriberad.

43 När det gäller den tidpunkt då sökanden bereddes tillgång till handlingarna, har svaranden gjort gällande att detta skedde i februari 1998, således även det mer än fem år tillbaka i tiden. Eftersom sökanden inte heller på den punkten har väckt talan sedan år 1998 och inte har gjort sin rätt gällande vid gemenskapsinstitutionerna, bör rätten anses preskriberad. För övrigt anser svaranden att det inte föreligger någon klar överträdelse av en rättsregel.

44 I fråga om avsaknaden av beslut om de ansökningar som inlämnades år 1996 och år 1997 anser svaranden att även det är preskriberat. Sökanden har inte sedan den dag den inlämnade sina ansökningar väckt någon passivitetstalan eller skadeståndstalan. Den kan således inte nu göra gällande en skada som inte hade uppkommit om den hade använt sig av dessa rättsmedel.

45 Vad beträffar det beteende som förstainstansrätten fann olagligt i domen i det ovan i punkt 13 nämnda målet Internationaler Hilfsfonds mot kommissionen, har svaranden hävdat att det inte är nödvändigt att besvara frågan huruvida en sådan överträdelse är tillräckligt klar för att motivera en rätt till ersättning, med tanke på att det i alla händelser, och i dubbelt avseende, saknas orsakssamband med de åberopade kostnaderna. För det första avser de åberopade advokatkostnaderna förfaranden som ägde rum innan domen avkunnades. För det andra föreligger det enligt svaranden inte något orsakssamband.

Förstainstansrättens bedömning

46 Förstainstansrätten noterar inledningsvis att sökandens syfte med denna talan är att få ersättning av gemenskapen för de advokatkostnader som den har haft vid tre förfaranden inför ombudsmannen.

47 Förstainstansrätten erinrar därefter om att inrättandet av en ombudsman i fördraget har gett unionens medborgare ett alternativ till att väcka talan inför gemenskapsdomstolarna för att tillvarata sina intressen. Detta alternativa förfarande utanför domstol har speciella kännetecken och fyller inte nödvändigtvis samma syfte som att väcka talan vid domstol (förstainstansrättens dom av den 10 april 2002 i mål T-209/00, Lamberts mot ombudsmannen, REG 2002, s. II-2203, punkt 65).

48 Såsom framgår av artikel 195.1 EG och av artikel 2.6 och 2.7 i beslut 94/262 kan dessa två förfaranden inte användas parallellt. Även om klagomål som inges till ombudsmannen inte påverkar den tidsfrist som är tillämplig för att väcka talan inför gemenskapsdomstolarna, skall ombudsmannen emellertid avsluta sin utredning och avvisa klagomålet om den berörda medborgaren samtidigt väckt talan inför gemenskapsdomstolarna om samma omständigheter. Det ankommer då på medborgaren att bedöma vilket av de två tillgängliga medlen som bäst tillvaratar hans intressen (domen i det ovan i punkt 47 nämnda målet Lamberts mot ombudsmannen, punkt 66).

49 Genom domen i det ovan i punkt 13 nämnda målet Internationaler Hilfsfonds mot kommissionen ogiltigförklarade förstainstansrätten kommissionens beslut av den 16 oktober 2001 att avslå sökandens ansökningar om samfinansiering från december 1996 och september 1997 och förpliktade svaranden att ersätta rättegångskostnaderna. Sökanden hade i sin talan även yrkat ersättning av svaranden för kostnaderna för förfarandena inför ombudsmannen. Förstainstansrätten fann i sin dom att de kostnader som härrörde från förfarandena inför ombudsmannen inte kunde anses utgöra nödvändiga kostnader i den mening som avses i artikel 91 b i rättegångsreglerna och följaktligen inte är ersättningsgilla.

50 Enligt artikel 91 b i rättegångsreglerna skall "nödvändiga kostnader som parterna haft med anledning av förfarandet, särskilt utgifter för resor och uppehälle samt arvode för ombud, rådgivare eller advokat", anses som ersättningsgilla rättegångskostnader. Av denna bestämmelse framgår att de ersättningsgilla kostnaderna endast omfattar utgifter för förfarandet vid förstainstansrätten och att dessa måste ha varit nödvändiga i detta avseende (se förstainstansrättens beslut av den 10 januari 2002 i mål T-80/97 DEP, Starway mot rådet, REG 2002, s. II-1, punkt 24 och där angiven rättspraxis). Förstainstansrätten har vidare konstaterat att även om ett omfattande juridiskt arbete i regel utförs under det förfarande som föregår handläggningen vid domstolen, avser "förfarandet" i artikel 91 i rättegångsreglerna endast förfarandet vid förstainstansrätten, inte det föregående förfarandet. Detta framgår bland annat av artikel 90 i samma rättegångsregler, som handlar om "[f]örfarandet inför rätten" (se förstainstansrättens beslut av den 24 januari 2002 i mål T-38/95 DEP, Groupe Origny mot kommissionen, REG 2002, s. II-217, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

51 I förevarande fall har sökanden genom en skadeståndstalan försökt få ersättning för just dessa advokatkostnader som uppkommit inom ramen för förfarandena inför ombudsmannen. I det avseendet skall det påpekas att ett erkännande av sådana kostnader som skador skulle strida mot förstainstansrättens rättspraxis, enligt vilken nämnda kostnader inte är ersättningsgilla som rättegångskostnader.

52 I motsats till förfaranden vid gemenskapsdomstolarna är förfarandet inför ombudsmannen nämligen utformat så, att det inte är nödvändigt att anlita advokat. Det räcker således att framlägga omständigheterna i klagomålet och det krävs inte någon rättslig argumentering. Under dessa omständigheter medför medborgarens fria val att låta sig företrädas av en advokat inom ramen för förfarandet inför ombudsmannen att denne personligen måste stå för kostnaderna. Det är just på grund av avsaknaden av detta fria val i förfaranden vid gemenskapsdomstolarna, där närvaro av en advokat är obligatorisk, som domstolsförfarandet nödvändiggör ett beslut om rättegångskostnader som inbegriper advokatkostnader.

53 Förstainstansrätten erinrar för övrigt om att domstolen har fastställt att kostnader för att anlita en advokat på det stadium då administrativa klagomål framförs inom ramen för den administrativa fas som regleras i artikel 90 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna skall särskiljas från advokatarvoden som uppkommer vid det rättsliga förfarandet. Även om man i ett sådant fall inte kan förbjuda de berörda parterna att redan på detta stadium ta råd av en advokat, är det deras eget val, som inte i något fall kan läggas den svarande institutionen till last. Domstolen ansåg därför att det inte finns något rättsligt orsakssamband mellan den påstådda skadan, det vill säga de advokatkostnader som uppkommit under den administrativa fasen, och gemenskapens ägerande och att ett krav på ersättning i ett sådant fall följaktligen inte bara skall ogillas, utan kan anses sakna grund och följaktligen vara ställt i onödan, vilket eventuellt bör beaktas vid fastställandet av rättegångskostnaderna. (domstolens dom av den 9 mars 1978 i mål 54/77, Herpels mot kommissionen, REG 1978, s. 585, punkterna 45–50).

54 Det skall i det avseendet understrykas att sökanden, till skillnad från i administrativa förfaranden i den mening som avses i artikel 90 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna, har frihet att vända sig till ombudsmannen innan den väcker talan vid förstainstansrätten.

55 Med hänsyn till dessa överväganden anser förstainstansrätten att de advokatkostnader som uppkommit inför ombudsmannen inte är ersättningsgilla såsom skador inom ramen för en skadeståndstalan.

56 Även om det är överflödigt, bör det påpekas att sökanden inte har kunnat visa att det föreligger ett direkt orsakssamband mellan de olagligheter som den har lagt svaranden till last och den skada som den har yrkat ersättning för. Förfarandet inför ombudsmannen kräver nämligen inte medverkan av en advokat. Under dessa omständigheter kan inte medborgarens fria val att vända sig till ombudsmannen och att låta sig företrädas av en advokat inför denne betraktas som en nödvändig och direkt följd av de administrativa missförhållanden som eventuellt kan tillskrivas gemenskapsinstitutionerna.

57 Härav följer att talan skall ogillas som uppenbart ogrundad.

Rättegångskostnader

58 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet, skall svarandens yrkande bifallas.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

följande beslut:

1) Talan ogillas som uppenbart ogrundad.

2) Sökanden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Luxemburg den 11 juli 2005

H. Jung

Justitiesekreterare

M. Jaeger

Ordförande